

Nicu Teodoru - 95

Neculai C. Teodor, cum figurează în acte, s-a născut în ziua de 11 februarie 1925, în satul Obârșia, comuna Izvoru Berheciului, județul Bacău. **Ofițer, profesor, poet, prozator, memorialist.** Este al treilea dintre cei patru copii ai familiei de răzeși Maria (n. Antohe) și Costică Teodor. A avut ghinionul să rămână orfan încă de la doi ani și chiar dacă tatăl său s-a recăsătorit, la sfatul soacrei, cu o verișoară a răposatei soții, „mămăica Verginia” n-a fost nici pe departe ceea ce aștepta de la ea bunica, adică o mamă bună, capabilă să-i crească cu dragoste pe cei patru orfani, ci, dimpotrivă, s-a dovedit că poartă în sufletul cătrănit o răutate feroce și, mai ales față de el, o „ură animalică, pornită din instincte primare”, care avea să-i transforme copilăria într-un coșmar. Deși „avansat de părinți la păscutul vacilor” înainte de a fi împlinit 6 ani, a izbutit să-i convingă să-l înscrie în clasa I a Școlii Primare din sat (1932-1935) și, apoi, să se numere printre frunțașii țâncilor care o frecventau. Învățând mai mult în timpul orelor, a fost stimulat atât de dorința de a afla tot mai multe, cât și de amenințarea ce plana din partea învățătorului Aurel Codreanu, care avea pe catedră „o vargă de corn, pentru o mai bună fixare a cunoștințelor”. Din fericire pentru el, Dumnezeu l-a înzestrat cu o minte sclipitoare, ce avea să-l salveze adesea, dar și să-i aducă de-a lungul anilor multă răcă, invidie și răutate din partea celor din jur. Schimbându-se învățătorii în fiecare an, a trebuit să schimbe și instituțiile de învățământ, urmând clasa a IV-a la Școala Antohești (1935-1936), clasa a V-a la Școala de Aplicație din comuna Domnița Maria a Școlii Normale de Învățătoare din Bacău (1936-1937) și clasele a VI-a și a VII-a la Școala Obârșia (1937-1939), absolvind ciclul primar ca premiant și adunând alte coroane în următorii ani. Frânată nu o dată, dorința lui de a învăța s-a lovit în primul rând de nesăbuița tatălui, care, dând în patima beției, și-a risipit averea

și n-a găsit niciodată bani pentru a-l întreține, cu toate că, prin propriile forțe, reușise atât la admiterea de la Liceul „Ferdinand I”, cât și la cea de la Școala Normală de Învățători, ambele din Bacău, la aceasta din urmă chiar ca „semibursier”. Silit de împrejurări și sătul să tot fie „gazda bățăilor și unei răceli deosebite” din partea mamei vitrege, a decis în cele din urmă să se înscrie în particular la cea dintâi instituție și, cu toate condițiile aspre ale războiului și a faptului că, prin concentrarea tatălui, rămăsese la 13 ani cap de familie, cu împovărătoarele greutateți pe umerii lui, a absolvit cu bine cursul inferior (1943-1946), examenele ultimelor două clase susținându-le în același an în care a promovat și examenul de capacitate (1946). Deposedat abuziv de armată mai întâi de perechea de cai, apoi și de cea de jucani folosiți la muncile agricole, s-a trezit peste noapte că e declarat și sabotor de război, fiind purtat pe drumuri, judecat de Curtea Marțială și amendat cu 500 lei, bani pe care a trebuit să-i împrumute, îndatorându-se și mai mult. Tot armata a fost însă și cea care l-a salvat pentru o perioadă, încorporarea sa la Compania de Cercetare a Regimentului 15 Infanterie din Bacău și rezultatele foarte bune de pe câmpul de instrucție propulsându-l la Școala de Ofițeri de artilerie terestră de la Sibiu (1948-1949), pe care a absolvit-o cu rezultate excelente, fiind avansat la 30 Decembrie 1949 la gradul de locotenent și repartizat în Garnizoana Râșnov. În paralel cu activitățile specifice de la Divizionul 6 Tunuri Munte, în anii 1952 și 1953 a absolvit clasele ciclului superior la Liceul „Andrei Șabuna” din orașul Stalin (denumire atribuită la acea vreme Brașovului), iar la 1 noiembrie 1953 a fost admis la Facultatea de Artilerie Terestră a Academiei Militare din București (1953-1955). Student strălucit, a încheiat anul I cu calificativul „excepțional”, a continuat în aceeași notă și în următorul, dar deși era singurul din

an trecut pe „Tabla de Onoare a Academiei”, pe finalul celui de-al II-lea a fost mutat, pe nepusă masă, la Regimentul 223 Infanterie din Bistrița, unde i s-a încredințat funcția de comandant al Bateriei Antitanco. Nu și-a putut continua studiile academice deoarece, în urma unui abuz, primarul comunei de baștină i-a stricat „dosarul”, trecându-l, din invidie, pe tatăl său în clasa chiaburilor. În urma rezultatelor, a fost avansat, totuși, pe 30 Decembrie 1955, la gradul de căpitan, primind funcția de ajutor al comandantului Artileriei Regimentului 106 Mecanizat din Bistrița. Deși între timp eroarea datorată consăteanului ranchiunos fusese anulată, această piatră de moară a atârnat greu la dosar și în perioada următoare, șicanele continuând până când, în urma evenimentelor revoluționare din Ungaria, în mai 1957 a fost propus pentru trecerea în rezervă și la 3 iunie 1958 a fost epurat definitiv din rândul cadrelor militare, după 10 ani și 7 luni de slujire cu dăruire a serviciului sub drapelul patriei și după alte nenumărate nopți sacrificate pentru a-și completa studiile și a se desăvârși profesional. Prevăzător, apucase să se înscrie cu un an înainte, cu aprobarea generalului Emil Bodnăraș, ministrul Forțelor Armate, și să fie admis la cursurile fără frecvență ale Facultății de Matematică-Mecanică din cadrul Universității „Victor Babeș” din Cluj (1957-1964), dar tot a trebuit să lucreze câțiva ani ca normator la Întreprindere de Industrie Locală „I. C. Frimu” (1958-1961) și apoi ca profesor suplinitor la Școala Profesională de Mecanici Agricoli din Bistrița (1961-1965), profesor deplin devenind la 40 de ani, când, în urma examenului, a primit atestatul pe care scria „diplomat universitar în matematică-fizică”, profesie ce nu o va mai părăsi până la ieșirea la pensie, în 1987. Revenit pe meleagurile natale în septembrie 1965, se dedică trup și suflet activității didactice, fiind succesiv

Emil Leahu - 95

director-adjunct la Școala Nr. 8 (1965-1969) și, apoi, director la Școala Nr. 27, pe care a preluat-o de la zero, când terenul era o imensă băltoacă, a supravegheat construirea ei, a extins-o în 1977 și a adus-o, după 11 ani de directorat, în rândul școlilor de elită din Municipiul Bacău. În urma evenimentelor din august 1968, când trupele Pactului de la Varșovia, cu excepția celor române, au invadat Cehoslovacia, devine locțiitorul comandantului Gărzilor Patriotice de la Inspectoratul Școlar, iar în 1970 a fost numit și șeful artileriei Gărzilor Patriotice din județul Bacău, coordonând instruirile și aplicațiile aferente. Pentru calitățile sale a fost avansat, în mai 1977, cu ocazia Zilei Independenței României, la gradul de maior în rezervă, dar la începutul anilor '80 a renunțat la funcția deținută în Statul Major al Gărzilor Patriotice băcăuane, ocupându-se doar de pregătirea elevilor din școală. Trăind, după ieșirea la pensie, la „umbra zilei de ieri“, nonagenarul de azi n-a avut deloc astâmpăr și, după ce la 75 de ani și-a răscolit arhiva, dând peste caietele cu mii de versuri, și-a adus aminte că a avut și preocupări literare, debutând cu poezia *Mama*, în revista *Frământări* a liceenilor de la „Ferdinand I“, și publicând apoi, poezie și reportaje, în ziarele militare *Scutul Patriei* și *Glasul Armatei* (1956-1958). Făcând o primă selecție, a debutat editorial cu volumul de poezie *Reflecții târzii* (Editura Fundației Culturale Cancicov, Bacău, 2000, Prefață de Vlad Sorianu), urmate de alte două volume similare – *Lumini în amurg* (Editura Casa Scriitorilor, Bacău, 2005) și *La umbra zilei de ieri* (Editura Fundației Culturale Cancicov, Bacău, 2006, Postfață de Petru Scutelnicu) –, de cartea de povestiri *Amintiri cenușii* (Editura Casa Scriitorilor, 2006), de monografia *Satul Obârșia din județul Bacău* (Editura Vicovia, Bacău, 2008) și, la aceeași casă editorială, de amintirile grupate sub titlurile *Pe drumurile vieții* (2009) și *Augustina* (2011). Membru activ al cenaclurilor „Avangarda XXII“ și „Octavian Voicu“, al Corului „Balada“ și al Uniunii Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă a mai publicat creații literare în revistele și publicațiile *Ateneu*, *13 Plus*, *Viața băcăuană* și *Plumb*, aceasta acordându-i, în 2008, Diploma de Excelență pentru poezie.

N. 18 ianuarie 1925, în Bacău – m. 15 noiembrie 2002, la Piatra Neamț. **Filolog**. Fiul Lucreției (n. Huțu), casnică, și al șefului de tren Costache Leahu. Mezinul unei familii cu șase copii, a copilărit și a învățat în orașul natal, unde a absolvit cursurile Liceului „Ferdinand“. Între anii 1945 și 1949 e student al Facultății de Filologie din cadrul Universității „C. I. Parhon“ din București, avându-i printre profesori pe G. Călinescu, Iorgu Iordan și Tudor Vianu. La absolvire devine, pentru un an, profesor al Catedrei de limba și literatură română de la Școala Medie Nr. 1 din Bacău (azi, Colegiul Național „Ferdinand I“). În vara anului 1950 urmează un curs de perfecționare metodologică la Predeal, în urma căruia e detașat, în interes de serviciu, la Școala Pedagogică de Băieți băcăuană, unde funcționează până în septembrie 1956. Cooptat în activul subsidiar al Cabinetului Pedagogic al Inspectoratului Școlar Regional Bacău este o perioadă inspector școlar, dar și secretar al cenaclului literar „George Bacovia“ (1954-1956). Organizator al cercurilor pedagogice ale profesorilor de limba și literatura română (1956-1960), din 22 ianuarie 1959 trece din nou la catedră, predând obiectul pentru care s-a specializat la liceele „Vasile Alecsandri“ și „Lucrețiu Pătrășcanu“ (azi, Gheorghe Vrânceanu) din Bacău. În 1961 se transferă, din motive familiale, la Piatra Neamț, activând până la pensionare (1987) ca profesor de limba română la Liceul „Calistrat Hogaș“. Ales responsabil al Cercului pedagogic al profesorilor de limba și literatura română din oraș (1961-1966) și președinte al Filialei Piatra Neamț a Societății de Limbă și Literatură Română (1962-1968), frecventează cenaclurile lite-

rare „Slova Nouă“ (1962-1965) și „Calistrat Hogaș“ (1969-1972), contribuind la cizelarea creațiilor celor ce au citit în cadrul acestora. Atât în perioada băcăuană, cât și în cea nemțeană susține o bogată activitate publicistică, fiind o prezență constantă în paginile ziarelor **Steagul roșu** și **Ceahlăul**, precum și în revistele de specialitate. Preocupările sale s-au îndreptat atât spre studiul operei și personalității lui Ion Creangă, spre dezvoltarea limbajului pamfletar al lui Tudor Arghezi și a facturii romantice a nuvelistului Costache Negruzzi, cât și spre găsirea unor noi valențe ale operei lui Calistrat Hogaș, văzut nu doar ca prozator, ci și ca poet, ori a corespondențelor stilistice în poezia română contemporană. Ca stilistician a contribuit la elaborarea manualelor școlare, fiind coautor al volumelor *Limbă și Literatură Română pentru clasa a X-a* (Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978, cu ediții ulterioare) și *Limbă și Literatură Română pentru clasa a XI-a* (idem, 1993), folosite până la apariția manualelor alternative. Împreună cu fostul său elev, profesorul Aurel Jâmneală, a publicat volumul *Poetică și stilistică pentru elevi, studenți și profesori. Sinteze teoretice și comentarii de text* (Editura Egal, Bacău, 1999) și, tot în calitate de coautor, volumul *Literatură Română. Comentarii. Analize. Sinteze, pregătire rapidă – sistematizată – eficientă pentru Bacalaureat 2000-2003* (Editura „Grigore Tabacaru“, Bacău, 2000). Sărbătorit, cu prilejul împlinirii a 75 de ani, filologul băcăuan rămâne în memoria contemporanilor drept o figură emblematică a învățământului din cele două județe, un „dascăl veșnic tânăr“, cum l-a numit profesorul Dumitru Tătaru.